

Besvarelse af spørgsmål til afrapporteringen på anmodning om fornyet behandling af central udmelding for domfældte udviklingshæmmede

Svarene fra styregruppen er skrevet med kursiv under hvert spørgsmål.

Spørgsmål 1: Vikarforbrug

Vikarforbruget på Kofoedsminde er på side 3-4 i datagrundlaget sendt til Social- og Boligstyrelsen i januar 2024 opgjort ud fra to forskellige opgørelsesmetoder (andelen af eksterne vikarer i forhold til det samlede vikarforbrug samt det samlede vikarforbrug sammenlignet over to år opgjort i antal timer på én udvalgt uge). Derudover er vikarforbruget på side 65-66 i afrapporteringen fra december 2024 opgjort ud fra en tredje opgørelsesmetode (andelen af det samlede vikarforbrug i forhold til de samlede udgifter til fastansatte og vikarer i fire udvalgte måneder sammenlignet over tre år).

- Med henblik på validt og rimeligt at kunne sammenligne data i perioden fra 2020 til 2024 bedes I udfylde tallene på årsbasis i tabel 1 i bilag 1. Det drejer sig om antallet af eksterne vikarer, antallet af interne fleksible medarbejdere, samlet vikarforbrug (de to tal lagt sammen), udgifter til vikarer og udgifter til fastansatte.
- Nogle af tallene er forhåndsudfyldt ud fra de data, som I tidligere har leveret. Disse bedes I venligst kvalitetssikre. Det bemærkes, at der ønskes så nye data som muligt, og data fra 2024 udfyldes derfor så vidt muligt.

I bilag 1 er data om vikarforbrug opdateret og præciseret og herunder ift. de interne fleksible medarbejdere og de eksterne vikarer. Antallet af eksterne vikarer er faldet (fra 22% i 2022 til 14% i 2024). Antallet af eksterne vikarer plus interne fleksible medarbejdere er faldet fra 36% i 2022 til 22% i 2024).

Spørgsmål 2: Uddannede vs. uuddannede medarbejdere

Fordelingen mellem uddannede og uuddannede medarbejdere på Kofoedsminde fremgår både af side 4-5 i datagrundlaget sendt til Social- og Boligstyrelsen i januar 2024 og af side 66-67 i afrapporteringen fra december 2024. Summen af antal medarbejdere for 2021, 2022 og 2023 stemmer dog ikke, når man sammenlægger "uddannede medarbejdere" og "uuddannede medarbejdere". De stemmer dog i årene 2020 og 2024.

- Med henblik på validt og rimeligt at kunne sammenligne data i perioden fra 2020 til 2024 bedes I kvalitetssikre tallene i tabel 2 i bilag 1.

I bilag 1 er data opdateret og kvalitetssikret og herunder er anvendt en opdeling, som giver et mere retvisende billede af kompetenceniveauet på Kofoedsminde, der udover medarbejdere med pædagogisk/sundhedsfaglig uddannelse har medarbejdere med anden uddannelse og herunder faglærte. Kategorien pædagogisk/sundhedsfaglig uddannelse er baseret på Socialstyrelsens

beskrivelse af relevante kompetencer ift. målgruppen (Central udmelding, SBST 2019; 10 [Central udmelding](#)).

Spørgsmål 3: Den rehabiliterende kriminalpræventive indsats

Styregruppen vurderer, ifølge afrapporteringen, at Fælles Praksis udgør et stærk grundlag i det pædagogiske arbejde på Kofoedsminde, hvori det kriminalitetspræventive og rehabiliterende sigte indgår. I Defactums evaluering af Fælles Praksis fra 2022 beskrives forskellige forventede resultater over tid, herunder:

- Færre voldsepisoder og magtanvendelser
- Reduceret personalegennemstrømning, sygefravær og brug af vikarer.

Styrelsen har brug for yderligere oplysninger for at vurdere kvaliteten af det præventive og rehabiliterende arbejde – ud over den allerede fremsendte kvalitative beskrivelse.

- Med henblik på at kunne vurdere udviklingen på Kofoedsminde på baggrund af implementeringen af Fælles praksis anmoder styrelsen styregruppen om at udfylde tabel 3-5 i bilag 1. Det drejer sig om data ift. magtanvendelser, personalegennemstrømning og sygefravær i forbindelse med implementeringen af Fælles praksis.

Se styregruppens besvarelse i bilag 1.

Spørgsmål 4: Forudsætninger

Lånepuljer: I afrapporteringen beskrives det som en forudsætning for etablering af yderligere § 108-pladser og etablering af en vstdansk løsning, at der oprettes statslige lånepuljer.

- Kan styregruppen beskrive, hvad det vil betyde for de beskrevne løsninger, hvis der ikke etableres lånepuljer? (hvis der fx bygges ud på Kofoedsminde, men ikke etableres lånepuljen til flere ”åbne” § 108-pladser)
- Kan styregruppen beskrive en løsning, som ikke er afhængig af statslige lånepuljer?

Styregruppen vurderer ikke, at etableringen af en vstdansk løsning med lukkede pladser mv. på nogen måde vil kunne etableres uden lånepuljer eller statslig finansiering på anden vis.

Styregruppen vurderer desuden, at lånepuljer vil være en væsentlig hjælp ift., at flere kommuner vil kunne byde ind ift. at etablere åbne § 108-pladser til den relevante målgruppe med domstype 2. Etableringen af disse pladser vil være en stor ekstra opgave for de enkelte kommuner, og der vil kunne være udfordringer ift. anlægsloftet.

Kommunerne har de seneste år været udfordret af det aftalte anlægsloft pga. både et stort vedligeholdelsesbehov af overvejende ældre kommunale anlæg og nybygning af dagtilbud mm. Da lånepuljerne gældende for 2025 og 2026 blev udbudt til at udvide botilbudskapaciteten på det specialiserede område var det tydeligt, at kommunerne var meget villige til at udnytte disse lånepuljer.

Styregruppen har allerede modtaget positive interesselikende givelser ift. evt. at kunne etablere flere åbne § 108-pladser (pt. ca. 60 potentielle pladser fordelt mellem regioner og kommuner i hele landet), men det er klart, at der vil være flere kommuner, som kan byde ind, hvis der kommer en lånepulje. Det vil sige, at en lånepulje forventeligt vil øge mulighederne for etablering af åbne § 108-pladser.

Styregruppen har allerede modtaget positive interesselikende givelser ift. evt. at kunne etablere flere åbne § 108-pladser (pt. ca. 60 potentielle pladser fordelt mellem regioner og kommuner samt med en næsten ligelig fordeling mellem Øst- og Vestdanmark. Det skal bemærkes, at interesselikende givelserne ikke er løfter om at etablere pladserne, ligesom der fra de enkelte interessenter ikke er taget stilling til finansiering. I den sammenhæng vil lånepuljer uden tvivl være hjælpsomme, ligesom styregruppen er overbevist om, at der vil være flere kommuner, som kan byde ind, hvis der kommer en lånepulje.

Kommer lånepuljen ikke, så findes der alternative veje ift. etableringen af åbne § 108-pladser fx via regionerne, og der er ligeledes kommuner, som har tilkendegivet mulighed for etablering af pladser til trods for manglende lånepulje. Styregruppen er i gang med at afsøge dette. Efter Social- og Boligstyrelsens afgørelse vil det være muligt at gå nærmere ind i konkrete aftaler mv.

Hertil kan det nævnes, at som en forudsætning for det arbejde, der iværksættes i forlængelse af afrapporteringen på den centrale udmelding, er det ligeledes centralt for kommunerne, at der snarest muligt igangsættes et arbejde med håndtering af de borgere, der anbringes på Kofoedsminde i varetægtssurrogat. På overleveringsmødet i januar 2025 blev det aftalt, at Social- og Boligstyrelsen har initiativpligten på denne del.

Ændring af finansieringsbekendtgørelsen: Ændring af finansiering af borgere med domstype 2 beskrives i afrapporteringen også som en forudsætning for de beskrevne løsningsmodeller. Social- og Boligstyrelsen har været i dialog med Social- og Boligministeriet, som oplyser, at der kan igangsættes en proces med at ændre finansieringsbekendtgørelsen ift. borgere med domstype 2, der administrativt overføres til sikret afdeling. Derudover har ministeriet over for styrelsen oplyst, at der allerede pågår en dialog med KL herom, og at ministeriet afventer en tilbagemelding fra KL, inden arbejdet kan igangsættes.

- Kan styregruppen give en status på, hvad tidsperspektivet for KL's dialog med Social- og Boligministeriet om ændring af finansieringsbekendtgørelsen er?

KL's bestyrelse besluttede den 27. februar, at KL skal arbejde for ændring af finansieringsbekendtgørelsen, så type 2-anbringelser fremadrettet overgår fra objektiv

finansiering til takstfinansiering. KL er på den baggrund i fornyet dialog med Social- og boligministeriet med henblik på ændring af finansieringsbekendtgørelsen.

For yderligere kan der rettes henvendelse til Tina Levysohn: tle@kl.dk

Styregruppen anbefaler, at Social- og Boligstyrelsen tager kontakt til Social- og Boligministeriet mhp. at følge op på status for ændring af finansieringsbekendtgørelsen. Givet, at styrelsen godkender kommunernes afrapportering, er det også i styrelsens interesse, at de anbefalede initiativer fra afrapporteringen gennemføres.

Spørgsmål 5: Styringsmæssigt setup

I afrapporteringen beskrives en række forskellige tiltag, som tilsammen skal bidrage til en hensigtsmæssig kapacitetsudvikling af området. For at kunne vurdere realismen i og fremdriften af de foreslåede aktiviteter har Social- og Boligstyrelsen behov for et indblik i, hvilket styringsmæssigt set-up der er tænkt ind ift. at gennemføre løsningerne.

- Styrelsen anmoder styregruppen om konkret at beskrive, hvilket styringsmæssigt setup der har indgået i overvejelserne i forhold til at sikre implementering og fremdrift i de beskrevne løsninger.
- Styregruppen bedes venligst uddybe, hvordan man på tværs af kommunerne vil sikre et større flow på Kofoedsminde via udslusning af borgere mv.

For at sikre implementering og fremdrift i de beskrevne løsninger i afrapporteringen, er der ift. det styringsmæssige setup besluttet, at den nedsatte styregruppe for udarbejdelsen af afrapporteringen om domfældte udviklingshæmmede i første omgang fortsætter 2025 ud. Det for at følge det videre arbejde. Derudover er der vedtaget en egentlig projektorganisering ifm. det arbejde, der skal ske i forlængelse af afrapporteringen, hvor der er en styregruppeformand, projektledere, projektgruppe mv. Dette skal sikre, at det er tydeligt, hvor ansvaret for de forskellige spor, der er lagt ud for det videre arbejde, ligger.

I forhold til at sikre et større flow fra Kofoedsminde er der tiltag i gang vedrørende udslusningsparate borgere fra Kofoedsminde. Dette indebærer blandt andet etablering af kontakt mellem styregruppens medlemmer og de kommuner, hvor borgerne er hjemmehørende. Dette med henblik på en konstruktiv dialog om en eventuel udslusning fra Kofoedsminde til et alternativt åbent § 108-tilbud. Processen følges af styregruppen.

Overordnet har KL's Koordinationsforum også en stor rolle ind på ift. det styringsmæssige setup, og det er her, resultaterne af nye tiltag mv. bliver taget op til drøftelse samt her udviklingen i såvel målgruppen, byggeplanerne osv. løbende vil blive fulgt.

Spørgsmål 6: Dialog med regionerne

Social- og Boligstyrelsen har noteret sig, at styregruppen for besvarelsen af CU'en v/ Lise Willer i Socialdirektørforum Syddanmark i april 2024 rettede henvendelse til socialdirektørerne i region Nordjylland, Midtjylland og Syddanmark ift. afklaring og tilbagemelding om interesse i at

være en del af en vestdansk løsning ift. borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling (jf. bilag 2).

Social- og Boligstyrelsen har også noteret sig, at Region Midtjylland i august 2024 udsendte en pressemeddelelse, hvor de tilkendegav interesse for at indgå i dialog om muligheder for etablering og drift af en sikret afdeling.

I afrapporteringen beskrives, at både Region Midtjylland og Region Syddanmark gerne vil gå nærmere ind i dialog om en anlægsopgave. Begge regioner er dog betænkelige over for at skulle stå alene med en anlægsopgave på så stort et byggeri, hvorfor styregruppens konklusion er, at det er nødvendigt at finde økonomiske løsninger på tværs af sektorerne kommune, region og stat.

- Kan styregruppen uddybe, hvilke konkrete tilbagemeldinger den har modtaget fra Region Nordjylland, Region Midtjylland og Region Syddanmark pba. sin henvendelse, samt hvad indholdet i dialogen med de tre regioner har været?

Som en del af den omfattende baggrundsresearch sendte Lise Willer, daværende formand for styregruppen for udarbejdelse af afrapporteringen, en henvendelse til socialdirektørerne i Region Nordjylland, Midtjylland og Syddanmark for at få en uforpligtende og indledende dialog.

Angående et af scenarierne i rapporten, oprettelse af et vestdansk tilbud, var det på daværende tidspunkt styregruppens vurdering, at det ville være svært for en kommune at bygge et eventuelt vestdansk tilbud indenfor nuværende rammer og anlægsloft. Derfor blev der spurgt til, om de tre regioner kunne have interesse i at bygge til målgruppen samt drifte et vestdansk tilbud, hvis det skulle vise sig at blive relevant. Det blev gjort klart, at dette var et af scenarierne, der ville blive beskrevet i afrapporteringen samt, at der var fokus på at undersøge forskellige scenarier, herunder også afdækning af behov.

Efterfølgende analyser viste, at årsagerne til stigningen i efterspørgslen af pladserne på Kofoedsminde i langt højere grad var et øget brug af pladserne til varetægtssurrogat, borgere med domstype 2 samt, at der var et potentiale i at styrke samarbejdet om at udskrive borgere fra Kofoedsminde.

På baggrund heraf anbefalede styregruppen ikke scenariet med at bygge et vestdansk tilbud.

Vedlagt som bilag til denne besvarelse er de konkrete tilbagemeldinger, som er modtaget fra Region Nordjylland, Midtjylland og Syddanmark.

Spørgsmål 7: Overvejelser om samfinansiering og fælles ansvar for drift

I afrapporteringen beskrives, at kommuner og regioner i dag har mulighed for at etablere § 60-selskaber på tværs af sektorer – herunder mulighed for samfinansiering.

- Hvilke overvejelser har styregruppen gjort sig ift. denne mulighed for fælles afholdelse af udgifter til etablering af en vestdansk løsning eller etablering af yderligere § 108 pladser?
- Hvad er begrundelsen for, at løsningen ikke er valgt?

Efter § 60 i lov om kommunernes selvstyre har kommunerne ret til at etablere og drive selskaber. Et samarbejde efter den kommunale styrelseslovs § 60 er dermed et samarbejde mellem kommuner, hvor deltagerkommunerne afgiver kompetence på et specifikt område. Bestemmelsen giver dermed kommunerne mulighed for at etablere selskaber, som kan varetage opgaver og funktioner, som kommunen ellers kunne have løst selv. I dag benyttes selskabsformen bl.a. ift. affaldshåndtering, kollektiv trafik, indkøb mv. Styregruppen har derimod ikke kendskab til eksempler, hvor § 60-selskabsformen benyttes ift. etablering og drift af fælles botilbud inden for det specialiserede socialområde.

Der har været drøftelser i nogle KKR-områder vedr. oprettelse af fælleskommunale § 60-selskaber, hvor selskabskonstruktionen blev forkastet. Som konsekvens af at kommunerne har haft behov for at finde alternative mulighed for oprettelse af fælleskommunale tilbud, har man fx i KKR Hovedstaden i stedet vedtaget en fælles økonomimodel, hvor underskudsgaranti kan gives til driftsherrer, der udvider til specifikke målgrupper. Det er dog i sidste ende lånepuljen, der har ført til, at der udbygges på den højt specialiserede fælleskommunale botilbudskapacitet.

Styregruppens holdning er, at § 60-selskaber til brug for oprettelse af kommunale botilbud er en svær konstruktion. Forskellige kommuner har gjort forsøg hermed, men er endt med at gå andre veje. Styregruppen afviser dog ikke brug af selskabsmodellen, hvis nogen kommuner finder dette relevant i oprettelsen af åbne § 108-pladser.

Det afgørende for styregruppen er imidlertid, at en eventuel mulighed for anvendelse § 60-selskab ikke ændrer på styregruppens anbefaling af løsningsmodel i afrapporteringen.